

Motion till riksdagen 2025/26:968

av Angelica Lundberg (SD)

Förenklade regler för gårdsförsäljning av alkohol

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för gårdsförsäljning av alkohol i syfte att minska de administrativa och ekonomiska hindren och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har en lång och stolt tradition av hantverksmässig dryckestillverkning. Gårdsförsäljning av alkohol är en efterlängtd reform som stärker företagsamhet, turism och landsbygdsutveckling. Det nu införda regelverket innehåller dock flera onödiga begränsningar som riskerar att hämma att reformen når sin fulla potential.

Det så kallade produktionstaket för att få bedriva gårdsförsäljning innebär att tillverkare inte får överskrida en viss årlig produktionsnivå. Denna begränsning riskerar att straffa framgångsrika aktörer och hämma tillväxt. Företag som genom hårt arbete lyckas bygga upp en framgångsrik verksamhet ska inte behöva välja mellan att växa eller att erbjuda försäljning på plats.

Det framstår vidare som överdrivet restriktivt att en vuxen konsument enbart får köpa exempelvis 6 flaskor öl eller 70 cl sprit vid ett besök, särskilt för turister som rest långt för att besöka en tillverkare. Den typen av begränsning är orimlig eftersom varje köp varje gång dessutom måste föregås av ett 30 minuter långt kostnadsbelagt kunskaps-höjande arrangemang. I samband med arrangemanget ska muntlig information lämnas om alkoholens skadeverkningar, krav som inte Systembolaget har.

För en återkommande lokal kund skulle det vara mer rimligt om denna genomgick arrangemanget en gång per år och information om skadeverkningar bör kunna ges genom exempelvis en informationstext.

De lokala avgifter som kommunerna tar ut varierar kraftigt och kan vara så höga att mindre producenter inte har råd att ansöka. Detta slår särskilt hårt mot små familjeföretag, som ofta driver sin verksamhet i kombination med annan lantbruksverksamhet.

Utöver detta råder en orimlig skillnad mellan hur alkoholdrycker baserade på druvor och de baserade på äpplen behandlas i lagen. En vingård som producerar vin av druvor har i dag bättre möjligheter att sälja sina produkter direkt till konsumenter än en odlare som framställer cider av svenska äpplen, trots att produkterna ofta har jämförbar alkoholhalt, tillverkningsprocess och konsumentintresse. Detta skapar en snedvriden konkurrenssituation och hämmar utvecklingen av svenska ciderprodukter, trots att Sverige har en lång tradition av fruktodling.

För att gårdsförsäljningen ska bli den framgång för landsbygden och besöksnäringen som det var tänkt krävs enklare regelverk med färre begränsningar, rimliga avgifter som inte utestänger småskaliga producenter och likabehandling av fruktbaserade drycker. Detta skulle bidra till ökad innovation, fler arbetstillfällen på landsbygden och en stärkt lokal matkultur, utan att äventyra folkhälsomålen.

Angelica Lundberg (SD)